

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичні рекомендації
до виконання та оформлення курсової роботи для здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня

Електронний ресурс

УДК 005.95:378.091.33-028.21(072)

О 60

Рецензенти:

Т. А. Власенко – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

О. В. Панасенко – кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 1 від 23 жовтня 2025 року)*

О 60 **Операційний менеджмент** : методичні рекомендації до виконання та оформлення курсової роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. І. О. Пенська, М. В. Чужданова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – (PDF 24 с.)

Методичні рекомендації складено для здобувачів спеціальності D3 «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. У методичних рекомендаціях подано методичні та довідкові матеріали, необхідні для підготовки й оформлення курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент». Здобувачі вищої освіти можуть завчасно вибрати тему курсової роботи та ознайомитись з основними вимогами щодо її виконання та оцінювання.

Методичні рекомендації розраховані для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, викладачів та менеджерів.

УДК 005.95:378.091.33-028.21(072)

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна,

© Пенська І. О., Чужданова М. В., уклад., 2025

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальні вимоги до змісту курсової роботи	5
2. Запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти	9
3. Вимоги до оформлення курсової роботи	10
4. Критерії оцінювання курсової роботи.....	15
5. Теми курсових робіт з дисципліни «Операційний менеджмент».....	19
6. Список рекомендованої літератури.....	20
Додатки.....	22

ВСТУП

Курсова робота з дисципліни «Операційний менеджмент» виконується на III курсі здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності D3 «Менеджмент».

Мета курсової роботи полягає у формуванні та закріпленні теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері операційної діяльності підприємства.

Зокрема, курсова робота має на меті:

- поглибити розуміння концепцій, принципів та інструментів операційного менеджменту;
- навчити аналізувати операційну систему підприємства та її складові;
- сформуванню вміння розробляти, обґрунтовувати та впроваджувати заходи з оптимізації виробничих та сервісних процесів;
- сприяти розвитку аналітичного мислення, здатності до системного підходу при вирішенні прикладних задач управління операціями.

У ході написання роботи здобувач повинен вирішити наступні завдання:

- обрати тему дослідження та з'ясувати актуальність й сформулювати проблему дослідження;
- дослідити ступінь розробленості проблеми в наукових працях вітчизняних й закордонних авторів;
- виділити об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження в межах теми курсової роботи;
- сформуванню змісту роботи та узгодити з керівником;
- підібрати літературні джерела за темою;
- оформити роботу у відповідності до вимог;
- своєчасно подати керівнику на перевірку роботу;
- у форматі презентації продемонструвати свої знання при захисті курсової роботи.

Теми курсової роботи здобувачі вищої освіти обирають самостійно, враховуючи власні переваги, а також спеціалізацію та напрям діяльності організації (підприємства, установи), на прикладі якого проводиться дослідження.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота є одним з перших самостійних наукових досліджень, які виконують здобувачі. Тематика курсових робіт відповідає напрямам досліджень, науковим інтересам кафедри відповідного спрямування. Тему дослідження здобувач вибирає із запропонованого переліку або пропонує свою.

Написання курсової роботи вимагає дотримання чітких правил. При виборі теми дослідження варто уникати надзвичайно довгої назви (не більше дев'яти слів) чи надто складних термінів. Перш ніж визначитись з темою дослідження, необхідно ознайомитись з наявністю літератури, ступенем розроблення цієї тематики. А вже вибравши тему курсової роботи, здобувач опрацьовує літературу (першоджерела, монографії, посібники тощо). Далі здобувач складає план дослідження і узгоджує його з керівником. Курсова робота повинна засвідчити, що здобувач уміє вести самостійний науковий пошук, зіставляти та аналізувати певні проблемні ситуації.

Структура курсової роботи: зміст (план), вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки.

Обсяг курсової роботи: 25-30 сторінок. До обсягу курсової роботи не включають список використаних джерел та додатки.

При виконанні курсової роботи необхідно дотримуватися наступного змісту (структури):

ВСТУП

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми: здобувач розкриває сутність і стан досліджень з певної проблематики, розробленість і популярність її у наукових дослідженнях, обґрунтування необхідності дослідження. Саме у вступі формулюється мета (яка тісно пов'язана з назвою дослідження) та основні завдання курсової роботи, а також вказується об'єкт, предмет і методи дослідження, його науково-теоретична основа. Поставлені завдання повинні конкретизувати основну мету роботи, а їх визначення пов'язано з назвами основних розділів. Зазначаються методи наукового дослідження та інформаційна база дослідження.

Вступна частина є найбільш теоретичним і методологічним розділом, оскільки саме тут обґрунтовується спосіб аналізу певних проблем, що розв'язуються у дослідженні, чи проводиться історичний екскурс щодо певної проблематики чи питання. Рекомендований обсяг вступу – 2 сторінки.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та напрямів розв'язання проблеми, обґрунтування необхідності досліджень для обраної тематики. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Розпочинати її опис здалека не має необхідності. Достатньо

кількома реченнями показати головне – суть проблемної ситуації, з чого і буде видно актуальність теми. Важливе місце у вступі належить короткому огляду літератури, тобто показу стану розробки вибраної теми, який повинен привести до висновків, що саме дана тема ще не розкрита (чи розкрита лише частково) і тому потребує подальшої розробки.

Від формулювання наукової проблеми і доказів того, що та частина проблеми, яка є темою даної роботи, ще не розроблена і не висвітлена в спеціальній літературі, логічно перейти до формулювання мети і конкретних завдань дослідження, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження.

Якщо тема: «Регулювання поведінки персоналу в процесі діяльності організації», то мету курсової роботи можна сформулювати наступним чином: обґрунтування теоретико-методичних проблем і розробка практичних рекомендацій щодо регулювання поведінки персоналу в процесі діяльності організації.

Завдання роботи визначаються шляхом декомпозиції мети на окремі прості складові, які відображають етапи дослідження в їх логічній послідовності. Необхідно пам'ятати, що набір завдань з реалізації мети обґрунтовує і визначає структуру роботи, яка відображається в структурному підрозділі «зміст». Це важливо ще й тому, що заголовки таких розділів народжуються саме з формулювання завдань обраного дослідження. Тому структура роботи не є випадковою, а впливає з логіки дослідження.

Об'єкт дослідження теми курсової роботи – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Об'єктом може бути певний вид діяльності суб'єкта ринку, сегмент ринку тощо.

Предмет дослідження теми курсової роботи (міститься в межах об'єкта) – ті властивості і сторони об'єкта, які найбільш рельєфно відображають приховані в ньому суперечності, проблему, яка досліджується. У предметі відображаються взаємозв'язок проблеми і об'єкта дослідження.

Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження. Теоретичну і методологічну основу дослідження становлять фундаментальні положення теорії менеджменту та управління персоналом. Застосовуються як загальнонаукові, так і спеціальні методи дослідження. Наприклад, історичний, абстрактнологічний, системний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, балансовий, економіко-математичний, прогнозування, групування, індексний тощо.

РОЗДІЛ 1

Перший розділ складається, зазвичай, з 3-х підрозділів. У ньому розглядаються теоретичні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичний огляд літературних джерел з предмета дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх класифікація, обґрунтовуються основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури розкриваються підходи різних авторів до розв'язання проблеми. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та тенденції розвитку предмета дослідження, методичні підходи повинні мати елементи полемічності, розкривати власну позицію щодо предмета дослідження, що створює передумови для проведення у наступному розділі власних прикладних досліджень.

Бажано ілюструвати текст графічними матеріалами і схемами, графіками, діаграмами тощо.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 45 % загального обсягу курсової роботи.

Дослідження теоретичних концепцій у першому розділі курсової роботи визначає структуру, зміст та методику здійснення аналізу в другому розділі.

РОЗДІЛ 2

У другому дослідницько-аналітичному розділі здобувач, використовуючи фактичний матеріал і зібрану інформацію, аналізує та розкриває зміст питань, що підлягають вивченню на прикладі конкретного підприємства, організації або країни.

Дослідження проблеми має здійснюватися на основі накопиченого і систематизованого матеріалу, групування та обробки даних, що дозволяє проводити кваліфікований аналіз, обґрунтовувати пропозиції у наступному розділі.

Рекомендовані назви другого (аналітичного) розділу:

«Характеристика ... (предмет дослідження) на ... (об'єкт дослідження)».

«Сучасний стан ... (предмет дослідження) на ... (об'єкт дослідження)».

«Дослідження ... (предмета) на ... (об'єкт дослідження)».

«Аналіз ... (предмета) на ... (об'єкт дослідження)».

Цей розділ повинен містити: опис, характеристику сучасного стану об'єкта дослідження, діагностику конкретного підприємства (установи, організації), ґрунтовний аналіз із використанням накопиченого фактичного матеріалу та із залученням усіх теоретичних знань, певного методичного інструментарію.

Аналіз обов'язково повинен кореспондуватися з методологічним матеріалом, розкритим у попередньому розділі. Усі аналітичні розрахунки,

таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність процесів, що спостерігаються на підприємстві (в установі, організації), їх особливості, тенденції. Джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації.

У **підрозділі 2.1** можна проаналізувати ситуацію, що склалася на ринку праці України, окремого регіону, органу місцевого самоврядування чи об'єднаної територіальної громади (наприклад, у Харківській області).

У **підрозділі 2.2** аналізуються показники руху робочої сили, основні показники балансу робочого часу, аналізується продуктивність праці, фонд заробітної плати. Проводиться аналіз структури працівників підприємства (організації, установи): за оцінкою рівня кваліфікації, за оцінкою професійних характеристик і так далі.

У **підрозділі 2.3** можна проводити аналіз ефективності використовуваних підприємством (організацією, установою) методів набору персоналу, аналіз кадрової роботи і так далі.

Обсяг другого розділу – 55 % від загального обсягу курсової роботи. Другий розділ, забезпечуючи логічну послідовність дослідження, має стати перехідним до наступного третього розділу і поєднати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій. Результати другого розділу використовуються для розробки рекомендацій у наступному розділі.

ВИСНОВКИ

У *висновках* курсової роботи рекомендується підвести підсумки проведеного дослідження, викласти основні практичні результати, що одержано, рекомендації щодо їх практичного використання. Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінка результатів дослідження з точки зору відповідності **меті роботи та поставленим у вступі завданням**, пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напрямку, які було детально обґрунтовано у третьому розділі.

Висновки мають містити **відповіді на всі завдання**, що були поставлені у вступі!

Обсяг висновків – до 3-х сторінок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

В кінці курсової роботи наводять список використаних джерел. У цей список включаються публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на яких є посилання в роботі. Всі джерела указуються мовою видання.

Список використаних джерел формується одним з таких способів:

– в порядку появи посилань в тексті;

– в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Бібліографічний опис списку використаних джерел в курсовій роботі повинен оформлятися з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

ДСТУ 8302:2015. БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. (Інформація та документація). – З внесеними поправками.

ПРАВИЛА ТА ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

Бібліографічні посилання: загальні положення та правила складання (ДСТУ 8302:2015): презентація / Наук. б-ка НаУКМА; уклад. Т. О. Патрушева. Київ, 2016. URL: <https://www.slideshare.net/naukmalibrary/83022015> (дата звернення: 27.02.2019).

Бібліографічне посилання: загальні положення та правила складання: презентація / Наук. б-ка Харків. нац. мед. ун-ту; уклад. С. А. Кравченко. Харків, 2016. URL: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/14078> (дата звернення: 27.02.2019).

Приклади оформлення використаних джерел: відповідно до Нац. стандарту України ДСТУ 8302:2015 / ВД «Академперіодика» НАН України. Київ, 2016. URL: <http://histj.oa.edu.ua/assets/files/Posylannia.pdf> (дата звернення: 27.02.2019).

Слід звертати увагу на те, що серед Інтернет-джерел допускається згадка і опрацювання тільки наукових видань, а не будь-яких Інтернет-ресурсів типу сторінок Вікіпедії, форумів і тому подібне.

Список використаних джерел повинен складати 20-30 бібліографічно оформлених найменувань, на які в тексті повинні бути зроблені відповідні посилання.

ДОДАТКИ

У додатках наводяться допоміжні матеріали: копії документів, витяги із законодавчо-нормативних документів, звіти, інструкції, положення, правила, результати соціологічних та маркетингових досліджень, громіздкі таблиці, рисунки тощо.

2. ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ У НАУКОВИХ ПРАЦЯХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В університеті діє «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і

здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна», введене в дію наказом ректора №0501-1/173 від 14.05.2015 р. <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-12-24/antiplagiat-polozhennya.pdf>

При написанні курсової роботи здобувачі вищої освіти усіх форм навчання беруть на себе відповідальність щодо коректної роботи із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загально прийнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики. Електронна версія курсової роботи подається груповому керівнику для перевірки на плагіат, що формується за такими правилами: прізвище, ім'я по-батькові здобувач вищої освіти, назва групи. Наприклад: Іванов І. І. _ЕН-41. Показник рівня оригінальності за результатами перевірки тексту з використанням антиплагіатної Інтернет - системи наведено у таблиці 1.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оформлення курсової роботи має відповідати загальним вимогам, що висуваються до наукових робіт згідно з ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила оформлення».

Мова курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів з літературних джерел є неприпустимим.

Зміст має відповідати завданню роботи. На сторінці зі змістом навпроти кожної складової назви розділів і параграфів проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу (додаток В).

ТЕКСТ ОСНОВНОЇ ЧАСТИНИ курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожний розділ починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки).

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять. Абзацний відступ повинен бути однаковим до всього тексту та дорівнювати п'яти знакам. Якщо заголовок

складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Переноси слів у заголовках розділу не допускаються.

Відстань між заголовком і наступним або попереднім текстом повинна бути не менше одного інтервалу. Відстань між основами рядків заголовка, а також між двома заголовками приймають такою ж, як у тексті.

Наприклад:

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після нього розташований тільки один рядок тексту.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Підрозділи в межах розділу друкуються послідовно, один за одним - не з нової сторінки.

Роздруковані на комп'ютері програмні документи мають відповідати формату А4, включатися до загальної нумерації сторінок роботи і розміщуватися, як правило, у додатках.

НУМЕРАЦІЯ сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подається арабськими цифрами без знака №.

Нумерація сторінок курсової роботи має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у **правому верхньому куті** аркуша без крапки.

Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші та аркуші змісту номер сторінки **не ставиться** (зразок титульної сторінки у додатку А і Б). Нумерація сторінок проставляється, починаючи зі «Вступу», але це буде пронумерована як 3 сторінка.

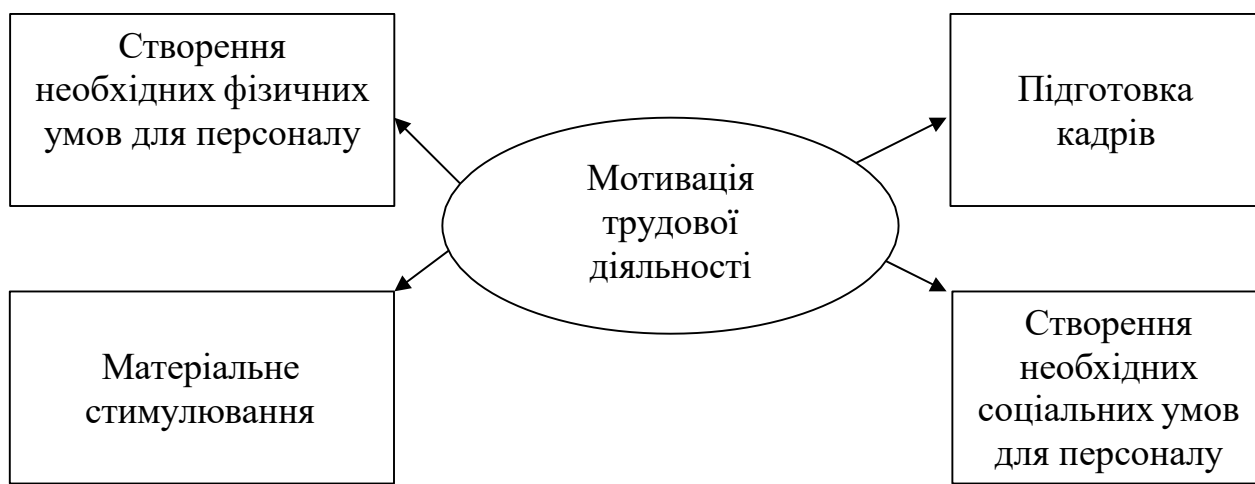
ІЛЮСТРАЦІЇ мають доповнювати текст роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожну з них повинно бути посилання з коментарем і узагальнюючими висновками.

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо **після тексту**, де їх згадано **вперше**, або на наступній

сторінці, вони мають бути виконані без рамки. Якщо вони мстяться на окремих сторінках роботи, їх включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстративні або табличні матеріали, розміри яких є більші за формат А 4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках. На всі ілюстрації мають бути **посилання в тексті** (наприклад, на рис. 1.2 представлено складові мотивації трудової ...).

Ілюстрації позначають словом «Рисунок» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках.

Нижче наведено приклад оформлення ілюстрацій.

*Рисунок 1.2 – Мотивація трудової діяльності персоналу
Джерело: складено автором за [34, с. 28–30]*

Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, «Рисунок 1.2» (другий рисунок першого розділу). Назву рисунка друкують з першої великої літери і розташовують під ним (14 шрифт Times New Roman, інтервал 1,5, **вирівнювання по ширині**), наприклад, «Рисунок 1.2 – Мотивація трудової діяльності персоналу». Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією.

Ілюстрація має бути зрозумілою. Якщо це діаграма, то обов'язково вказуються назви та одиниці виміру показників, що розміщені на осях.

Якщо діаграма має дві осі значень (вертикальні осі), то під рисунком необхідно пояснити, що означає кожний тип діаграми (графік з точками або стовбчаста діаграма).

Різні стовбці діаграми (сектори кругової діаграми) повинні відрізнятися один від одного штриховкою (узором) з обов'язковим поясненням назви кожного під рисунком або безпосередньо біля кожного сектору вказують цифри, які характеризують діаграму.

ТАБЛИЦІ нумерують послідовно у межах розділу (за винятком тих, що розміщені в додатках).

Заголовки граф таблиці друкують з великих літер, а підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком.

Підзаголовки, які мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині.

Наприклад:

Таблиця 2 - Чисельність спеціалістів державних органів влади у 2022–2024 роках

Роки	Штатна чисельність спеціалістів державних органів, осіб	Середньооблікова чисельність спеціалістів державних органів, осіб	Фонд оплати праці спеціалістів державних органів, тис. грн
2022	11690,3	10346	607107,0
2023	11799,3	10622	985624,1
2024	11712,0	11157	1554631,6

Джерело: складено автором за [34, с. 28–30], [82, с. 148]

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери, підзаголовки – з малих, якщо складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними.

ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга - номеру сторінки (наприклад, [32, с. 85]), при зазначенні конкретних сторінок у цитованому виданні обов'язково потрібно вказувати, що це саме номери сторінок, а не номер позиції у списку використаної літератури, наприклад: [1, с. 20], а не [1, 20].

Посилання на ілюстрації до курсової роботи оформлюють порядковим номером ілюстрації: наприклад, «рис. 2.3»; на формули – порядковим номером формули: наприклад, «у формулі (3.1)». Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено: наприклад, «у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вживати скорочене слово «дивись»: наприклад, «див. табл. 1.2».

ВСІ ДОСЛІДЖЕННЯ СЛІД ПРОВОДИТИ НА ПРИКЛАДІ КОНКРЕТНОГО ПІДПРИЄМСТВА, ОРГАНІЗАЦІЇ АБО УСТАНОВИ

Термін здачі курсової роботи:

Денна та заочна (дистанційна) форми навчання: за 2 тижні до початку сесії подати на кафедру економіки та менеджменту.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Узагальнені критерії оцінювання рівня якості та змісту курсової роботи з деталізованими бальними шкалами наведено в таблиці 1.

Максимальна кількість балів за виконання та оформлення складає 20 балів.

Критерії оцінювання курсової роботи

Параметри оцінювання	Діапазон оцінки, балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Оцінювання якості змісту курсової роботи (0–20 балів)		
<p>Розкриття змісту курсової роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – чіткість формулювання об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження – логічність структури та її відповідність темі роботи – ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження, та коректність використання понятійного апарату – системність і повнота у розкритті теми (ступінь використання фактологічного матеріалу, висвітлення особливостей прояву досліджуваної проблеми) 	0–7	<p>0 – об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження не сформульовані; зміст та структура не відповідають назві роботи, визначеній меті та поставленим завданням; понятійний апарат не сформовано; теоретичні аспекти проблеми не розкриті; у роботі не рязкрито основні питання щодо теми дослідження; робота ґрунтується на ненаукових положеннях; фактологічний матеріал не використаний</p> <p>3 - об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження сформульовані неправильно; зміст та структура частково відповідають назві роботи, визначеній меті та поставленим завданням; понятійний апарат сформовано, але теоретичні аспекти проблеми не розкриті; у роботі належно висвітлено окремі питання або аналіз проблемних питань має дещо поверхневий характер; предмет дослідження істотно звужено</p> <p>5 – об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження сформульовані нечітко; зміст та структура частково відповідають назві роботи, визначеній меті та поставленим завданням; понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті частково; у роботі розкрито основні питання щодо теми дослідження, залучений фактологічний матеріал, особливості прояву та розв'язання проблеми не висвітлені</p> <p>7 – об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження сформульовані чітко; зміст та структура відповідають назві роботи, визначеній меті та поставленим завданням; понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкриті; у роботі висвітлено всі питання теми з опорою на залучений фактологічний матеріал, особливості прояву та розв'язання проблеми висвітлені</p>

Продовження таблиці 1

<p>Аналіз наукових джерел: відповідність списку першоджерел затвердженій темі та дотримання етики посилань</p> <p>При наявності запозичень > 50 % робота до розгляду не приймається</p>	<p>0–4</p>	<p>0 – залучені матеріали лише навчальних підручників та посібників (до 10 джерел), етика посилань не дотримана; показник рівня оригінальності за результатами перевірки тексту з використанням антиплагіатної Інтернет - системи (наявність запозичень < 49 %)</p> <p>1 – поверхневий аналіз стану проблеми здійснено за навчальною літературою та застарілими джерелами (10-15 джерел), етика посилань дотримана частково; високий показник рівня оригінальності за результатами перевірки тексту з використанням антиплагіатної Інтернет - системи (наявність запозичень < 40 %)</p> <p>2 – поверхневий аналіз стану проблеми здійснено за навчальною літературою та застарілими джерелами (10–15 джерел), етика посилань дотримана частково; високий показник рівня оригінальності за результатами перевірки тексту з використанням антиплагіатної Інтернет - системи (наявність запозичень < 30 %)</p> <p>3 – залучені матеріали навчальних підручників та посібників, монографій, статистичних збірників та довідників, періодичних видань та мережі Internet (16–20 джерел), етика посилань дотримана належним чином; високий показник рівня оригінальності за результатами перевірки тексту з використанням антиплагіатної Інтернет – системи (наявність запозичень < 25 %)</p> <p>4 - глибокий і всебічний аналіз стану проблеми здійснено за новітніми вітчизняними і зарубіжними джерелами (більше 20 джерел); етика посилань дотримана; високий показник рівня оригінальності за результатами перевірки тексту з використанням антиплагіатної Інтернет - системи (наявність запозичень < 20 %)</p>
---	------------	---

Продовження таблиці 1

Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	0–3	<p>0 – текст курсової роботи оформлено з грубим порушеннями встановлених вимог, допущені стилістичні та граматичні помилки</p> <p>1 – текст курсової роботи оформлено з суттєвими порушеннями встановлених вимог</p> <p>2 – текст курсової роботи оформлено з незначними порушеннями встановлених вимог</p> <p>3 – текст курсової роботи оформлено у відповідності до встановлених вимог</p>
Оцінювання захисту курсової роботи (0–3 бали)		
Вміня чітко та стисло викласти основні результати дослідження	0–3	<p>0 – студент неспроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження; неспроможний надати відповіді на поставлені питання</p> <p>1 – студент плутано та невпорядковано викладає основні результати дослідження; надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання</p> <p>2 – доповідь логічно побудована, викладення результатів включає деталі, які виходять за межі теми дослідження; мають місце неповні або неточні відповіді; студент недостатньо аргументовано захищає свою позицію</p> <p>3 – студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження; надає повні, ґрунтовні відповіді на запитання, здатний аргументувати та захищати свою позицію</p>
Термін здачі курсової роботи (0–3 бали)		
Ритмічне виконання роботи, послідовне дотримання графіка, перманентна комунікація з науковим керівником, своєчасне виправлення недоліків, ступінь завершеності роботи	0–3	<p>0 – виконання неритмічне, дослідження виконувалося без періодичних консультацій та врахування зауважень керівника, виявлені суттєві недоліки роботи по її завершенні; робота надана з запізненням</p> <p>3 – своєчасне виправлення недоліків, ритмічне виконання курсової роботи, представлення керівнику вчасно повністю завершеної роботи, що не потребує доопрацювання</p>

5. ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Удосконалення системи планування виробництва на підприємстві.
2. Оптимізація виробничого процесу з використанням Lean-технологій.
3. Управління запасами на виробничому підприємстві: проблеми та шляхи вдосконалення.
4. Формування та реалізація виробничої стратегії підприємства.
5. Управління операційними ризиками у виробничій діяльності.
6. Підвищення ефективності обслуговування клієнтів у сфері послуг.
7. Операційна стратегія як інструмент підвищення конкурентоспроможності сервісної компанії.
8. Аналіз та оптимізація бізнес-процесів у сфері роздрібної торгівлі.
9. Цифровізація операційних процесів на сучасному підприємстві.
10. Впровадження ERP-систем у систему операційного менеджменту.
11. Автоматизація логістичних процесів на прикладі конкретного підприємства.
12. Екологічний аспект операційного менеджменту на підприємстві.
13. Сталий операційний менеджмент: підходи та інструменти реалізації.
14. Управління операційною діяльністю підприємства з урахуванням принципів ESG.
15. Роль операційного менеджера у формуванні ефективної виробничої команди
16. Удосконалення системи управління якістю на підприємстві.
17. Оцінка продуктивності праці в операційній системі підприємства.
18. Особливості операційного менеджменту на підприємстві легкої промисловості.
19. Управління операціями в аграрному секторі: проблеми та перспективи.
20. Операційна ефективність в ІТ-компанії: шляхи підвищення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1. Гриненко В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Операційний менеджмент» (для студентів всіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент (8.18010016 – Бізнес-адміністрування)) / В. В. Гриненко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 130 с.
2. Капінос Г.І. Операційний менеджмент : навч. посібник / Г.І. Капінос, І.В. Бабій. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 352 с.
3. Операційний менеджмент : практикум / О. М. Овдіюк, М. М. Тимошенко, А. М. Пивовар, П. В. Пивовар. – Житомир: ЖНАЕУ, 2015. - 156 с.
4. Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник для самостійної роботи здобувачів вищої освіти денної, заочної форми навчання та дистанційного навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» / Укладачі: Снітко Є.О., Завгородня Є.Є. – Старобільськ: Видво ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. – 184 с.
5. Операційний менеджмент. Навчальний посібник / Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А. - К.: Кондор-Видавництво, 2020. - 264 с.
6. Ратушняк О.Г. Операційний менеджмент: електронний навчальний посібник / О.Г. Ратушняк. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 243 с.
7. Chiarini A. (Ed.) Sustainable Operations Management: Advances in Strategy and Metodology, Springer, 2015. — 224 p.
8. Leseure M. Key Concepts in Operations Management, SAGE Publications Ltd., 2010. — 312 p.
9. Schiraldi M.M. (Ed.) Operations Management, InTeOpP, 2013. – 248 p.
10. Slack N. Operations Management, 7th ed. — Pearson Education Limited, 2013. — 768 p.
11. Белінський, П. І. Менеджмент виробництва та операцій [підручник] [Текст] / П. І. Белінський. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 624 с.
12. Бушуєв С. Д. Управління проектами в умовах «поведінкової економіки» / С. Д. Бушуєв, Д. А. Бушуєв, Р. Ф. Ярошенко // Управління розвитком складних систем. - 2018. - Вип. 33. - С. 22-30. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Urss_2018_33_5.
13. Волков В.П. Операційний менеджмент у виробництві і сфері послуг: Навч. посіб. / В.П. Волков, Д.А. Антонюк, Д.Т. Бікулов, К.І. Антонюк. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2012. – 244 с.
14. Іванов М.М. Операційний менеджмент : навч. посібник для внз / М.М. Іванов, П.В. Комазов. – К. : Центр учб. л-ри, 2012. – 368 с.
15. Комарницький, І. Ф. Менеджмент виробництва та операцій (тестові, проблемні ситуації, практичні завдання) [навчальний посібник] [Текст] / І. Ф. Комарницький, П. І. Белінський, В. І. Кравець. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 308с.
16. Лепейко Т.І., Шматько Н.М. Операційний менеджмент: Навчальний

посібник для студентів спеціальності 6.030601 «Менеджмент організацій» денної та заочної форм навчання. Освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр". — Х.: УПА, 2011. — 247 с.

17. Менеджмент у VUCA-світі: пошук рівноваги : монографія / за заг. ред. Г. О. Дорошенко. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 433 с. URI : <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18156>

18. Менеджмент: простір варіантів : навчальний посібник. За заг. ред. проф. Г. О. Дорошенко. Харків. ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. 520 с. URI : chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://old.karazin.ua/images/redactor/news/2020-12-15/Doroshenko_.pdf

19. Михайловська, О. В. Операційний менеджмент [навч. посібник] [Текст] / О. В. Михайловська. К. : Кондор, 2008. – 550 с.

20. Операційний менеджмент: Навчальний посібник/ І.А. Маркіна, О.М. Помаз, Ю.В. Помаз; За ред. І.А. Маркіної. – Полтава: ПДАА, 2018. – 224 с.

21. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,93 мб). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 120 с.

22. Організація планування операційної діяльності на підприємствах [Електронний ресурс] / І. О. Пенська // Ефективна економіка. - 2021. - № 5. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8910>

23. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту: Підручник для студ. економ. спец. / О.М. Сумець ; [За ред. проф. О. Л. Яременка]. – К.: ВД “Професіонал”, 2004. – 416 с.

24. Школа І.М. Операційний менеджмент. Практикум. [Електронний ресурс] / І.М. Школа, О.В. Михайловська. – Чернівці: Книги-XXI, 2004 – 374с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок титульної сторінки

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

Економічний факультет

Кафедра економіки та менеджменту

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Операційний менеджмент»

на тему: _____

Здобувач(ка) ____ курсу групи _____
спеціальності D3 Менеджмент
освітня програма «Менеджмент бізнес-
процесів»

(прізвище та ініціали)

Керівник: к.е.н., доцент _____

Кількість балів: _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Для нотаток

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Пенська Ірина Олександрівна
Чужданова Марія Василівна

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Методичні рекомендації
до виконання та оформлення курсової роботи для здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня

В авторській редакції

Підписано до розміщення 23.10.2025. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 1,50. Обсяг 2,564 Мб. Зам. № 482/25.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
61022, Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна